

יצירת קבוצת מתנדבים מאורגנת לסייע לתושבי השכונה בשעת חירום

מדריך מקוצר לשכונות, מעכשיו לעכשיו

בעריכת: פרופ' אדר בן אליהו, כפיר זכריה ודר' מיכל בן גל

מרכז הידע והמחקר הלאומי בתחום ההיערכות למצבי חירום

הארועים המחרדיים בעוטף עזה העלו את החשיבות הרבה של התארגנות תושבים בשכונה למצבי חירום.

המסמך למטה נועד לתת מתווה פשוט לתושבים המעוניינים לארגן בשכונתם תשתית להתארגנות אזרחית שתתפקד בשעת חירום – **בנוסף ובתיאום** עם המערכות הקיימות ברמת הרשות המקומית והמדינה.

המסמך כולל המלצות למשימות ופעולות של צוותי פעולה שניתן ליישם בכל שכונה¹.

יצירת צוותי עבודה והקצאת משימות לכל צוות

צוות	משימות
צוות היגוי (2-3 אנשים)	ראייה כוללת - של כל התמונה ²
צוות התנועה	הפצת ההתארגנות בשכונה פנייה לתושבים הכוללת פרטים ליצירת קשר וטופס/קישור למילוי פרטי המתנדבים (שם, טלפון כתובת) והמשאבים שברשותם (בעלי מקצוע כגון: רופאים חובשים, מטפלים לתופעות פוסט-טראומטיות, מדריכי נוער/ מורים, גננות, שיודעים להעסיק ילדים, עובדים סוציאלים, בעלי יכולות טכניות (חשמלאים, אינסטלטורים, רתכים וכד'), ויכולות/אמצעים (כגון נושאי נשק ברשיון בעלי רכב 4x4, בעלי גישה לצידוד מכני ועוד) מיפוי קבוצות קיימות בשכונה (הורים לילדי גן ובית ספר, שכנים וכ"ו) איתור ומיפוי מתנדבים מיפוי ההון האנושי בטבלה מסודרת (ראו תבנית בנספח 1)
צוות קשר עם גורמי חוץ	יצירת קשר עם הרשות המקומית – מחלקת ביטחון / קב"ט האם יש כבר צוות חירום שכונתי / יישובי? מי איש או אשת הקשר איסוף פרטי התקשרות לגורמים אחרים (פקע"ר, משטרה, כב"ה, מד"א, בתי חולים ומרפאות...) ראו נספח 2
צוות ארגון ומיפוי השכונה	יצירת מפה של השכונה - מי נמצא בכל בנין (מי יכול לעזור במה, מי צריך עזרה ארגון רשימת "אחראי בניין" ויצירת קבוצת ווטסאפ כדי לאפשר תקשורת בין הבניינים מיפוי צרכים פיזיים בשכונה (תקניות מקלטים וממ"דים) מיפוי אוכלוסיות: קשישים, ילדים, עובדים זרים, צרכים מיוחדים מיפוי מה שקיים: מבנים/מקומות לפעילויות השונות (ילדים, נוער, קשישים, עזרה ראשונה ועוד) הכנת טבלאות אקסל מפורטות (ראו תבנית בנספח 3)

¹ בחלק מהרשויות המקומיות קיימים פועלים צוותי חירום יישוביים (צח"י) ושכונתיים (צח"ש) – ראו: "צוות חירום וחוסן יישובי (צח"י)" שנכתב ונערך ב- 2018 על ידי משה ברנדר ואבי סנדר ממשד העבודה והשרותים החברתיים: https://www.gov.il/BlobFolder/reports/molisa-publications-emergent-teams-tzachi-02-2023/he/Documents_Publications_emergency-teams-tzachi-02-2023.pdf

² מומלץ לעיין בחלק השני של המסמך בע' 100-91 ראו ע' 137 במסמך הנ"ל

צוות	משימות
צוות מבצעי	ארגון כיתת כוננות (בעלי רשיון לנשק) ³ ארגון מתנדבים לסייע ראשוני (כבאות, חילוץ, עזרה ראשונה) ⁴
צוות רפואה	אנשי רפואה, חובשים, מגישי עזרה ראשונה ⁵
צוות רווחה	אנשי טיפול סוציאלי ורפואת הנפש ⁶
צוות ילדים ונוער	ארגון פעילויות ⁷ עזרה למשפחות
צוות תחבורה והובלה	ארגון בעלי נגישות לאמצעי תחבורה, הובלה ורכבי שטח
צוות לוגיסטיקה	לארגון והבאת ציוד ⁸
צוות תקשורת פנים-שכונתית והסברה	הכנת מידע והפצתו, קבלת מידע והעברתו למי שיכולים לטפל ⁹
צוות טכני	עזרה בתיקוני תקלות וכ"ו, אנשי מיחשוב שיכולים לעזור עם ארגון המידע

משימות מפורטות לכל צוות:

קבלת החלטה - מי מובילה כל צוות (1-3)

ארגון רשימת אנשי הצוות ופרטי קשר

פתיחת קבוצת ווטסאפ צוותית

קיום פגישת היכרות עם הצוות

היכרות עם השכונה (הגדרת המרחב הגיאוגרפי הרלוונטי לשכונה – הרחובות, בניינים) – רצוי הגדרה גמישה, לאפשר שינויים

החלטה האם צריך/אפשר להוסיף עוד אנשים

זיהוי מה צריך בשכונה ומה הצוות יכול לעזור, תוך תיאום והחלפת מידע עם הצוותים האחרים (לדוגמה: צוות רווחה יכול לאתר משפחות בהן אחד מבני הזוג במילואים ולהעביר את המידע לצוות ילדים ונוער, או לאתר בעלי צרכים רפואיים ולקשר עם צוות רפואה וכ"ו)

הגדרת משימות ישימות לטווח קצר

ארגון רשימת משימות ומי אחראי על מה (רשימה מתעדכנת, רצוי באקסל)

ארגון רשימת משאבים (ראו נספח 2)

יצירת קשרים עם הצוותים האחרים במידת הצורך

³ ראו ע' 144 במסמך

⁴ ראו ע' 168 – 169 במסמך

⁵ ראו ע' 143 במסמך

⁶ ראו ע' 138 וכן 161 – 167 במסמך הנ"ל

⁷ ראו ע' 139

⁸ ראו ע' 142 במסמך

⁹ ראו גם ע' 140 – 141 וכן 158 - 160במסמך

נספח 1: מיפוי ההון האנושי בשכונה: בעלי תפקיד/ידע/ניסיון (דוגמאות)

לקישור לטבלאות בפורמט אקסל לחצו כאן

שימו לב לנושא אבטחת המידע ושמרו את הפרטים רק בידי ראשי הצוותים!!

מקצוע	שם	טלפון	כתובת
רופאה			
חובשת			
מרפא בעיסוק			
פיזיותרפיסט			
כבאי			
בעל ידע בחילוץ והצלה			
חיילת בשרות פעיל			
פרמדיק +נהג אמבולנס			
פסיכולוג			
פסיכיאטר			
מטפלת בנושאי טראומה			
נושאת נשק ברשיון			
מהנדס חילוץ והצלה			
נהגת אוטובוס			
מטפלת רגשית באומנות			
מדריך נוער			
גננת			
מורה			
חשמלאי			
אינסטלטור			
איש מחשבים			

נספח 2: פריסה ופרטי קשר לכוחות חירום אזורים וארציים (דוגמאות)

שם הכוח	איש/אשת קשר	טלפון	זמן קבלת מענה	מרחק נסיעה (משוער)
אגף ביטחון בעירייה				
אגף רווחה בעירייה				
פיקוד העורף		1207		
משטרת ישראל		100		
מד"א		101		
כב"א		102		
חברת חשמל		103		
מוקד להגנת הסביבה		08-9253321		
מוקד רשות מקומית		106/107/108		
בית חולים רמב"ם		04-7772222		
בית חולים כרמל		04-8250211		

נספח 3: מיפוי משאבים בשכונה (דוגמאות)

שימו לב לנושא אבטחת המידע ושמרו את הפרטים רק בידי ראשי הצוותים!!

משאבים פרטיים

סוג הציוד	כמות	שם בעלים	טלפון	כתובת
נשק ברשיון				
גנרטור				
כלי עבודה				
ציוד אלקטרוני (מחשבים)				
ציוד מכני כבד				
טרקטור				
ג'יפ				
עגלה נגררת				

משאבים קהילתיים

סוג הציוד	פירוט	מיקום	שם האחראי	טלפון
ציוד חירום רפואי	דיפיבילטור, בלוני חמצן, ציוד עזרה ראשונה			
ציוד כיבוי אש				
גנרטורים				
נגררים לרכב (מים, עגלה)				
חניות מזון				
ציוד חירום				
כספומטים				
מקלטים				
מרפאות				
מבני ציבור (מוסדות חינוך, מתנ"סים...)				

